

som jeg ikke har havt den Være tidligere at deltagende i disse Hærsforhandlinger siden Efteraaret. Det er jo nu saa længe siden, at vi begyndte Behandlingen af Hærsloven, at det næsten grænder til det Sagnhistoriske at mindes denne Sags 1ste Behandling. Vi havde engang et Parti her i Thinget, nu henføjet, som bar Navnet Mellem-partiet. Dette Partis Program erindre ærede Medlemmer vistnok endnu gif ud paa, at man med Tilfidsættelse af principielle Fordringer ved Behandlingen af hvert Forslag kun skulde opstille den Maalestok, om man — om end med et Mikroskop — dog kunde finde en eller anden Forbedring fra det Bestaaende. Fandtys noget Saa-dant, skulde det være tilstrækkeligt Motiv til at vedtage en ny Lov. Dette Princip er jo meget bekendt; men der er den Egenhed ved dette Mellem-partis Program, at der intet Medlem var af denne Forsamling, der iverigere og virksomere har taget Del i at slaa dette Program ned og dræbe dette dog engang tilsyneladende ret livskraftige Mellemparti end netop det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Nu vil, jeg kan sige en vis Skjæbnens Ironi, at netop dette ærede Medlem og hans Meningsfæller ere komne til under Forhandlingerne af denne Sag, som ogsaa under Behandlingen af forskellige andre Sager, at stille sig netop paa dette Standpunkt, at, naar man ved Behandlingen af en Sag kan paavise blot nogle Fremskridt fra det Bestaaende, da er det tilstrækkeligt Motiv til at forlade principielle Standpunkter og slutte sig til Ændringen. Det Forslag, som her foreligger, er efter min Opfattelse det tydeligste Vidnesbyrd om et saadant Standpunkt; thi jeg skal tillade mig at paavise, at det indeholder en fuldstændig Fravigelse fra de Grundsatninger, hvorpaa vort Arbejde med Hensyn til Hærslovens Revision her i Thinget tidligere har hvilet, og jeg skal dernæst søge at paavise, hvor stort et Mikroskop der skal til for at finde de Forbedringer, det indeholder, fra den nu bestaaende Ordning. — Blandt de Principer, som man har troet at kunne skyde til Side, se bort fra ved Behandlingen af dette Forslag, saaledes som det blev vedtaget her i Folkethinget ved sidste 3die Behandling, er jo allerførst at nævne selve Forudsætningen for Loven: den Forsvarsplan, hvorpaa den hviler. Jeg skal ikke rippe op i hele den Forhandling, som derom har været ført, og som det vistnok ikke kan have nogen Interesse for det høje Thing at høre gjentaget. Man har set bort fra hele denne Forudsætning, og derigjennem har man ladet hele det første Princip falde. Jeg skal nævne de følgende Principer, man har forladt, og det er ikke vanskeligt at paavise dem, efter som vi i tidligere Betænkninger have udtalt endogaa Punkt for Punkt, hvilke de principielle Fordringer ere, som vi her fra Thingets Flertal tidligere have fastholdt. I Betænkningen 1876 — saavidt jeg

mindes, er dette den sidste her af Thingets Flertal afgivne Betænkning om Hærslovsrevisionen — udtaler man som sin Grundbetænkning, at Vedtagelsen af en ny Hærslov maatte føre os et Skridt videre henimod Virkelighedsgjørelsen af den Folkevæbningssanke, som laa til Grund for Hærsloven af 1867. Dette var det første Princip, og det blev stillet i Spidsen. Det af Folkethinget sidst vedtagne Hærslovsforslag, haaber jeg, man vil indrømme bærer ikke Spor af Vidnesbyrd om denne Tanke. Der var, det indrømmer jeg den høitærede Krigsminister, en lille Antydning deraf i den meget omtalte Landstorm, som Lovforslaget indeholdt i dets oprindelige Skikkelse. Det var en Antydning, jeg ingenlunde kunde finde tiltalende, men jeg indrømmer, det saae ud som en lille Anvisning i denne Retning. Denne sidste Anvisning er forsvunden. Jeg tager med Fornøjelse Afsted med Landstormen. Jeg har ikke fulgt den med nogen Sympathi paa dens Gang, og jeg begræder ikke, at den er gaaet ud af Forslaget; men det var ganske vist den sidste Antydning af en Udvikling i den Retning, som vi i tidligere Betænkninger havde udtalt os for. At Forslaget iøvrigt gaar ud paa at svække den Tanke, at de værnepligtige Befalingsmænd skulle danne Overgangsledet til en Folkevæbning, vil man strax kunne se, og jeg skal siden komme tilbage til at paavise det saavel som, at man ved at koncentrere Tjenesten paa den første Uddannelse gennem et langt Tidrum indskrænker de senere Indkaldelser. At man derved ogsaa er gaaet bort fra den Vej, som knytter Hærsvæsenet nærmere til det borgerlige Liv, er ligeledes indlysende. Men vi gaa videre i vor Betænkning dengang og udtale — og det numereres under Nr. 1 og 2 —, at det, man fortrinnsvis vilde fastholde, var for det Første det, at man i videst muligt Omfang skulde komme bort fra Garnisonstjenesten, og for det Andet, at man skulde gennemføre i Praxis Anvendelsen af værnepligtige Befalingsmænd, idetmindste i det Omfang, der ved Hærsloven af 1867 var tilfjeldet. Disse to Punkter ville ærede Medlemmer kunne se ikke alene ere fuldstændig opgivne paa det foreliggende Forslag; men man er endog gaaet i den modsatte Retning. Garnisonstjenesten er i det foreliggende Forslag bleven udvidet istedetfor at blive indskrænket, og de værnepligtige Befalingsmænds hele Stilling er væsentlig forandret navnlig derved, at deres hele Uddannelse er henlagt til Uddannelserne. Deres Stilling er derved bleven klassificeret som Underklasser, medens den Tanke, der laa i Loven af 1867, var gennem forskellige Uddannelsesstoler, Officerstolen osv., at have en uafbrudt Udviklings-traad fra de laveste til de øverste Poster. Her er blevet fastslaaet en bestemt Grændse, her er sat en Stillemur mellem Uddannelsen til den ene Side af Officerklassen og til den anden Side af Underofficerklasserne, til hvilken de værnepligtige Befalingsmænd efter det foreliggende